

جمهوری اسلامی ایران

مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

بیت‌الله

شماره: ... ۸۹/ف/۳۴۸
تاریخ: ... ۱۳۸۹/۷/۱۹
پوست: ... صلوات

حضرت آیت‌الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدینوسیله گزارش جلسه پانصد و پنجم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۸۹/۷/۱۷ مشتمل بر بررسی دو نامه دیوان عدالت اداری ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می‌گردد:

دستور اول: رسیدگی به نامه دیوان عدالت اداری مبنی بر دادخواست جناب آقای حمید مردانه مبتنی بر ادعای خلاف شرع بودن بخشنامه شماره ۳۲۰۵۵/۱۰ مورخ ۱۳۸۵/۵/۲۹ مدیر منابع آب ایران.
بررسی: هیچ کدام از اعضاء حاضر در جلسه بخشنامه مذکور را خلاف شرع ندانستند.

توضیح اینکه بر اساس ماده ۳ قانون توزیع عادلانه آب (مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۶) و تبصره آن صاحبان چاههایی که بدون اجازه وزارت نیرو حفر شده است موظفند برای ادامه بهره‌برداری از چاهها به وزارت نیرو مراجعه نمایند ولی بر اساس قانون «الحاق یک ماده به قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین» موضوع تبصره این ماده بعد از پایان سال ۱۳۸۴ لغو گردیده و چاههایی که تا تاریخ مذکور مجوز ادامه بهره‌برداری را اخذ نکرده است اجازه ادامه بهره‌برداری را ندارند و این قانون به تأیید شورای محترم نگهبان نیز رسیده است و بخشنامه مورد شکایت نیز در واقع مفاد قانون الحاقی می‌باشد و خلاف شرع نمی‌باشد.

دستور دوم: رسیدگی به نامه دیوان عدالت اداری مبنی بر دادخواست شرکت فولاد اکسین خوزستان مبتنی بر ادعای خلاف شرع بودن بندهای ۱-۲ و ۱-۳ از قسمت ۴-۱۰ طرح توسعه عمران (جامع) شهر اهواز.
بررسی: اطلاق بندهای مذکور خلاف شرع دانسته شد. (۵ رأی از ۷ رأی)

توضیح اینکه نظر اکثر اعضاء این بود که گرفتن اموال مردم بدون رضایت آنان مشروع نمی‌باشد و الزام آنان به پرداخت مقداری از زمین‌های خود یا معادل آن بدون وجود قانون شرعی معتبر، خلاف شرع می‌باشد و اطلاق بندهای مذکور مستلزم اخذ اموال مردم بدون رضایت آنان حتی در فرض عدم وجود اضطرار و مصلحت ملزومه و خلاف شرع می‌باشد.
ان قلت: اخذ مقداری از زمین‌های مذکور (۶٪ یا ۱۲٪) یا معادل آن طبق بندهای مورد اشاره بر اساس مصلحت و با رعایت مصلحت می‌باشد همانگونه که قرار دادن منع حرکت در فراغ قرمز بر اساس مصالح جامعه بوده و لازم العمل می‌باشد.
قلت: اگر گرفتن مقداری از زمین‌های مردم یا معادل آن بر اساس اضطرار و مصلحت ملزومه‌ای باشد مانعی ندارد لکن مسئله بدینگونه نیست و هیچ اضطرار و مصلحت الزامی به طور عمومی و علی‌الاطلاق در گرفتن مقداری از اموال مردم بدون اجازه آنان و بدون وجود قانون شرعی معتبر وجود ندارد و وظیفه شهرداری رسیدگی به امور شهر می‌باشد و شهرداری حق ندارد برای انجام دادن وظیفه خود، اموالی را به زور و بدون وجود قانون شرعی معتبر از مردم اخذ نماید.

دوام توفیقات حضرت‌عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سیدحسین طاهری خرم‌آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان